

การเคลื่อนย้ายตัวผู้ป่วยบาดเจ็บไขสันหลัง

จุดประสงค์ : เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเคลื่อนย้ายตัวเองไปตามที่ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ

การเคลื่อนย้ายตัวสำหรับผู้ป่วยบาดเจ็บไขสันหลังมีทั้งหมด 2 แบบ ได้แก่ การเคลื่อนย้ายตัวแบบด้านข้าง (กรณีนี้ต้องใช้รถเข็นแบบเปิดข้างได้) และการเคลื่อนย้ายตัวแบบด้านหน้า – หลัง โดยการเลือกวิธีการเคลื่อนย้ายตัวที่ปลอดภัยและเหมาะสมสำหรับผู้ป่วยต้องคำนึงถึงความสามารถของผู้ป่วยเป็นหลัก ผู้ป่วยที่สามารถเคลื่อนย้ายตนเองได้ต้องมีกำลังแขนที่แข็งแรงและนั่งทรงตัวได้อย่างมั่นคง

ผู้ป่วยบาดเจ็บไขสันหลังอาจมีอาการหน้ามืดวิงเวียนศีรษะขณะปรับท่าทางจากนอนเป็นท่านั่งจากการทำงานของระบบประสาทอัตโนมัติผิดปกติ

*** ดั้งนั้นก่อนการฝึกเคลื่อนย้ายตัวเพื่อนั่งรถเข็นผู้ป่วยควรฝึกการนั่งทรงตัวให้ดีก่อนการเคลื่อนย้ายตัวจากรถเข็นไปเตียง ***

การเคลื่อนย้ายตัวแบบด้านข้าง

● กรณีผู้ป่วยเคลื่อนย้ายด้วยตัวเอง

1. จัดรถเข็นให้ด้านข้างชิดกับขอบเตียง ล็อกล้อรถเข็นทั้งสองข้าง ถอดที่พนักแขนของด้านที่ชิดกับเตียงออก

2. ผู้ป่วยใช้มือยันเตียง มืออีกข้างจับบริเวณที่วางแขน แล้วดันตัวขึ้นค่อย ๆ เลื่อนตัวจากรถเข็นไปยังเตียงจนสามารถนั่งได้อย่างมั่นคง

3. จัดขาขึ้นวางบนเตียง ในท่านั่งเหยียดขา หรือทำขัดสมาธิบนเตียง

● กรณีเคลื่อนย้ายโดยมีผู้ช่วยเหลือ 2 คน

1. จัดรถเข็นให้ด้านข้างชิดกับขอบเตียง ล็อกล้อรถเข็นทั้งสองข้าง ถอดที่พนักแขนของรถเข็นด้านที่ชิดกับขอบเตียงออก

2. ผู้ช่วยเหลือที่อยู่ทางด้านหน้าผู้ป่วย ประคองใต้เข่าทั้งสองข้างของผู้ป่วย ผู้ช่วยเหลือที่อยู่ด้านหลังสอดใต้แขนของผู้ป่วย ยกตัวผู้ป่วยลงบนเตียง แล้วจัดตัวผู้ป่วยนั่งในท่านั่งบนเตียง

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

การเคลื่อนย้ายตัว

จากรถเข็นไปยังเตียง

สำหรับผู้ป่วยบาดเจ็บไขสันหลัง

สาขากิจกรรมบำบัด

ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู

SIPI RE 1020163

การเคลื่อนย้ายตัวแบบด้านหน้า - หลัง

• กรณีผู้ป่วยเคลื่อนย้ายด้วยตัวเอง

1. เลื่อนรถเข็นเข้าหาเตียง ล็อกล้อรถเข็นทั้งสองข้าง แล้ว ยกเท้าขึ้นพาดบนเตียง ปลดล็อกล้อ ดันรถเข็นชิดเตียงให้มากที่สุด แล้วล็อกล้อ

2. จับบริเวณที่พักแขนของรถเข็น แล้วก้มตัวลงไป ด้านหน้าเล็กน้อย ยกตัวพร้อมกับดันตัวขึ้นไปทีเตียง

3. เมื่อเลื่อนตัวมานั่งที่เตียงอย่างมั่นคงแล้วจัดขาโดยนั่งเหยียดขาบนเตียง

• กรณีเคลื่อนย้ายโดยมีผู้ช่วยเหลือ 1 คน

จัดขาทั้งสองข้างพาดที่เตียง ให้รถเข็นชิดเตียงให้มากที่สุด ล็อกล้อรถเข็นทั้งสองข้าง ผู้ช่วยเหลือจับประคองทางด้านหลัง ผู้ป่วยจับบริเวณที่พักแขนแล้วยันตัวขึ้นเคลื่อนตัวเข้าหาเตียงทางด้านหน้า จนสามารถนั่งบนเตียงได้อย่างมั่นคง

จัดทำโดย

นางสาววรรณัฐ อิ่มทองคำ สาขากิจกรรมบำบัด

นางสาววิภาวี ธนาภาทิวัดต์ สาขากิจกรรมบำบัด

ที่ปรึกษา

ผศ.พญ.ธนัชฐา ธนาเกียรติถิณญ์

สนับสนุนการพิมพ์โดย

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ตรวจสอบเนื้อหาครั้งล่าสุด ปี พ.ศ. 2562

รหัสหน่วยงาน 1218H000

สงวนลิขสิทธิ์โดย พรบ.การพิมพ์ 2537

แผ่นพับ
สุขภาพ
ออนไลน์

สร้างเสริมสุขภาพศิริราช (สสส.)

*** ในระยะเริ่มแรก ถ้ายังไม่มั่นใจควรมีผู้ช่วยเหลือคอยเฝ้าระวังให้ความช่วยเหลืออยู่ใกล้ ๆ ***